

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет інформаційних технологій та управління
(з 1 .09.2022 Факультет економіки та управління)

Кафедра фінансів та економіки

(з 1.09.2022 кафедра міжнародної економіки та Кафедра фінансів)

Розвиток економіки міста Києва в умовах євроінтеграції

(реєстраційний номер 0118U001561)
(січень – листопад 2022 рр.)

Керівник: д.е.н., професор Лойко Валерія Вікторівна

Етап наукового дослідження (січень – листопад 2022 р.)

Мета дослідження: виявлення проблем розвитку економіки міста Києва, зокрема в секторі житлового господарства, зайнятості населення та забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємств міста в умовах євроінтеграції та розроблення науково-обґрунтованого підходу до формування практичних рекомендації щодо їх вирішення на основі використання європейського досвіду.

Об'єкт дослідження: процес економічного розвитку міста Києва в умовах євроінтеграції.

Предмет дослідження: теоретико-методичні та науково-практичні засади розвитку економіки міста Києва в умовах євроінтеграції.

Напрями досліджень

Аналітичні аспекти впливу різних чинників на економіку міста Києва

**Лойко В.В.,
Жукова Ю.М.,
Руденко В.С.,
Рамський А.Ю.,
Васечко Л.І.**

Аналіз розвитку системи загальної середньої освіти міста Києва в умовах карантинних обмежень та воєнного стану

Поздєєва К.В.

Концептуальні засади діагностики економічної безпеки суб'єктів господарювання

**Сосновська О.О.,
Казак О.О.**

Цифрова освіта як інституційний чинник інноваційного розвитку міста

**Краус Н.М.,
Євтушевська О.В.,
Ушенко Н.В.**

Функціонування децентралізованих автономних організацій (DAO)

**Обушний С.М.,
Віровець Д.В.**

Напрямок дослідження

Аналітичні аспекти впливу різних чинників на економіку міста Києва (Лойко В.В., Жукова Ю.М., Руденко В.С.)

За цим науковим напрямом було досліджено питання зміни критеріїв соціально-економічної безпеки мешканців міста в умовах мирного та воєнного часу. В роботі розглянуто питання зміни пріоритетів у критеріях забезпечення соціально-економічної безпеки міста в мирний час та в умовах війни. Обґрунтовано, що в мирний час найважливішими критеріями забезпечення соціально-економічної безпеки для мешканців міста є наступні: забезпеченість містян роботою та економічним доходом, забезпеченість мешканців міста житлом та житлово-комунальними послугами, забезпеченість мешканців міста медичними, освітніми, адміністративними, фінансовими, юридичними, культурно-розважальними послугами. Визначено, що в воєнних умовах на перше місце за пріоритетністю критеріїв забезпечення соціально-економічної безпеки мешканців міста виходять забезпечення їхньої фізичної безпеки, у зв'язку з чим виникає потреба наявності різного виду укриттів або пристосування приміщень під укриття. На друге місце виходить критерій забезпечення мешканців міста питною водою та продуктами харчування. На третьому місці можливість отримати медичну допомогу або необхідні ліки (у разі отримання поранення або травми – надання медичної допомоги є першочерговою задачею). Забезпечення інших життєвих потреб для мешканців міста в умовах воєнного стану здійснюється за мірою необхідності.

Таблиця 1

Ранжування критеріїв соціально-економічної безпеки мешканців міста в умовах мирного та воєнного часу.

Мирний час		Воєнний час	
Назва показника	Ранг	Назва показника	Ранг
Забезпеченість мешканців міста роботою та економічним доходом	1	Забезпеченість фізичної безпеки людини (наявність укриття)	1
Забезпеченість мешканців міста житлом та житлово-комунальними послугами	2	Забезпеченість питною водою та продуктами харчування	2
Забезпеченість мешканців міста медичними, освітніми, адміністративними, фінансовими, юридичними, культурно-розважальними послугами	3	Забезпеченість необхідними ліками та можливість отримання медичну допомогу	3

Напрямок дослідження

Аналітичні аспекти впливу різних чинників на економіку міста Києва (Рамський А.Ю., Васечко Л.І.)

Наукове дослідження присвячено актуальній проблемі наповнення впливу різних чинників на наповнення бюджетної частини Пенсійного фонду України. Актуальність цього дослідження підкреслюється тим, що в умовах воєнного стану пенсії виплачуються населенню у повному обсязі, а питання забезпечення доходної частини Пенсійного фонду залишається відкритим в силу впливу різних негативних чинників. За результатами проведених досліджень з'ясовано, що найбільш впливовим чинників щодо наповненості доходної частини Пенсійного фонду України є темп зростання середньої заробітної плати. В умовах воєнного часу наповнення доходної частини Пенсійного фонду потребує значних дотацій.

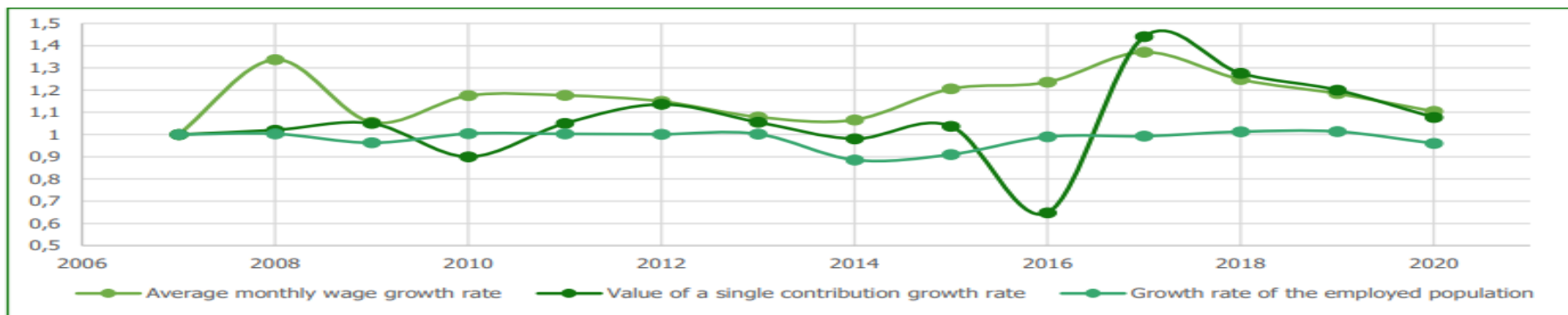

Figure 1. Dynamics of change of econometric model indicators

Напрямок дослідження

Аналіз розвитку житлово-комунальної інфраструктури, системи загальної середньої освіти та соціальної складової економічної безпеки міста в умовах карантинних обмежень

(Поздєєва К.В.)

В ході проведення наукового дослідження проаналізовано динаміку зміни кількості закладів загальної середньої освіти (ЗЗСО) та обсягів фінансування їхньої діяльності. Зроблено висновок, що сучасна модель переважно бюджетного фінансування не відповідає сучасним умовам господарювання. Недоліки цієї моделі почали проявлятися в період карантинних обмежень в зв'язку із пандемією COVID -19, коли більшість закладів освіти перейшла на дистанційне навчання, оснащення якого потребувало додаткових бюджетних коштів. На основі проведених досліджень зроблено висновок, що сучасний воєнний стан в Україні суттєво обмежує можливості фінансування закладів загальної середньої освіти за рахунок бюджетних коштів, що викликає необхідність розробити новий механізм фінансування ЗЗСО, який передбачав би можливість залучати кошти інших країн до фінансування процесу освіти в Україні.

○ Таблиця 1

- Динаміка розподілу бюджетних видатків на організацію навчального процесу в закладах загальної середньої освіти міста Києва

Показник	Роки					Відхилення даних 2021 р. від даних 2017 р., %
	2017	2018	2019	2020	2021	
Кількість закладів загальної середньої освіти, од.	492	493	505	535	566	15,04
Середні витрати на місяць на 1 учня закладу загальної середньої освіти за бюджетом, грн.	1165,2	1593,7	1852,9	2195,6	2369,7	Зростання у 2,03 рази

Напрямок дослідження

Аналіз розвитку житлово-комунальної інфраструктури, системи загальної середньої освіти та соціальної складової економічної безпеки міста в умовах карантинних обмежень (Лойко В.В., Поздєєва К.В.)

- В ході проведення наукового дослідження розроблено алгоритм визначення рівня інформаційної екосистеми закладу освіти та виявлено сутність впливу процесу діджиталізації на її розвиток та трансформацію. За розробленою методикою здійснено розрахунки рівня інформаційних екосистем закладів освіти міста Києва та зроблено висновок щодо різного рівня від «низького» до «доброго» в різних закладах освіти. Розроблено практичні рекомендації щодо підвищення рівня інформаційних екосистем закладів освіти. За результатами дослідження підготовлено та подано до друку наукову статтю у журнал, який індексується у НМБД Web of Science.

Period	Integral index of the level of the information ecosystem of an educational institution	Interval by D. Harrington theory	The level of the information ecosystem of an educational institution
Educational institution A			
2019	0.436	0.37–0.62	Satisfactory level
2020	0.461	0.37–0.62	Satisfactory level
2021	0,492	0.37–0.62	Satisfactory level
Educational institution B			
2019	0.312	0.21–0.36	Low level
2020	0.365	0.37–0.62	Satisfactory level
2021	0.398	0.37–0.62	Satisfactory level
Educational institution C			
2019	0.502	0.37–0.62	Satisfactory level
2020	0.564	0.37–0.62	Satisfactory level
2021	0.638	0.63–0.79	Good level

Напрямок дослідження

Концептуальні засади економічної безпеки суб'єктів господарювання

(Сосновська О.О., Казак О.О.)

У науковому дослідженні основна увага надана динаміці розвитку страхових компаній в Україні та місті Києві. Побудована багатофакторна модель регресії залежності розміру сформованих страхових резервів страховиків від шести обраних факторів. За результатами дослідження зроблено висновок, що зростання реального ВВП країни покращить позиції страховика з точки зору формування страхових резервів.

Вихідні дані для побудови багатофакторної моделі регресії, за 2011-2020 рр.

Рік	Розмір сформованих страхових резервів, млрд грн (Y)	Реальний ВВП, млрд. грн (X1)	Індекс споживчих цін (X2)	Середня облікова ставка НБУ, % (X3)	Середнє значення індексу ПФТС (X4)	Доходи населення, млрд. грн (X5)	Найвищий дохід у розрахунку на одну особу, грн (X6)
2011	11,2	1206,8	104,6	7,75	835,1	1251	1770,8
2012	12,5	1346,9	99,8	7,5	425	1407,2	1994,3
2013	14,4	1457,8	100,5	6,75	312,5	1529,4	2180,6
2014	15,8	1558,9	124,9	12	402	1516,8	2231,8
2015	18,4	1584,8	143,3	26,5	342,3	1772	2650,3
2016	20,9	1663,1	112,4	17,3	237	2051,3	3090
2017	22,9	2653,8	113,7	13,2	285	2652,1	3939,1
2018	27	3129,9	109,8	15,4	466,8	3248,7	4870,2
2019	29,6	3619,8	104,1	16,6	541,5	3699,3	5627
2020	31,9	3818,4	105	7,3	507,53	3972,4	6112,9

$$Y = 5,069 + 0,007 * X1, \quad (1)$$

Тобто, якщо обсяг реального ВВП зросте на 1 млрд. грн, то обсяг страхових резервів зросте на 0,007 млрд. грн – обсяг реального ВВП більший за обсяг страхових резервів у сотню разів, тому краще буде відобразити зростання обсягу страхових резервів у мільйонах гривень. Отже, при зростанні обсягу реального ВВП на 1 млрд грн обсяг страхових резервів підвищиться на 7 млн. грн.

Напрямок дослідження

Цифрова освіта як інституційний чинник інноваційного розвитку міста (Краус Н.М.)

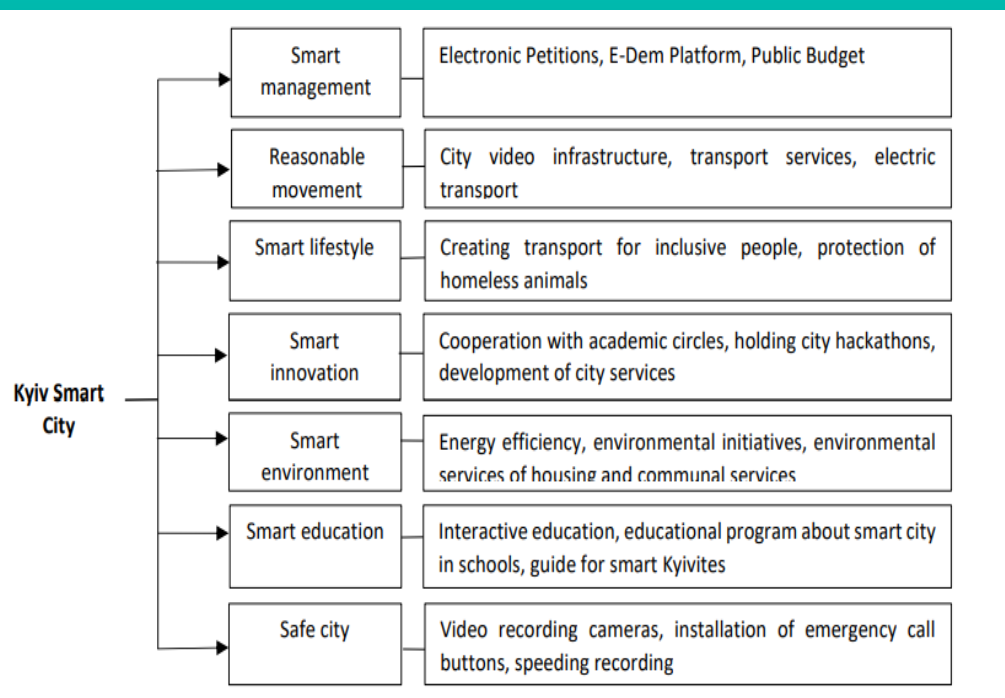

Рис. 1. Напрями розвитку розумної спеціалізації м. Києва

- В рамках даного напрямку проведено дослідження цифрового вектору трансформації національної економіки в умовах цифровізації виробництва і важливість міських процесів. Обґрунтований вплив принципів 4 промислової революції на сучасний розвиток міст, зокрема, розроблено: схему процесу реалізації концепції розумного міста, компонентні моделі Smart city, напрями розвитку розумної спеціалізації м. Києва, наведено рейтинг розумних міст в світі за 2021 рік. (Kateryna Kraus; Nataliia Kraus; Kateryna Buzhdyhan. Fourth industrial revolution as a driver of the digitalization of production and urbanization. *VUZF review*, (2022), 7 (1), pp. 177-191.)

Запропоновано основні інфраструктурні характеристики розумного міста. Розумне місто повинно включати: якісне урядування (посилення наукового, ефективного управління містом); новий рівень життя (створення комфортного середовища для життя, покращення показників щастя); модернізація промисловості та виробництва, цифрова трансформація в частині становлення Індустрії 5.0 (підвищення конкурентоспроможності та залучення талантів, інвестицій). (Краус К.М., Краус Н.М., Марченко О.В. Інклюзивний та універсальний дизайн сучасного міста в умовах цифрової трансформації економіки. *Ефективна економіка*. 2022. № 2.)

Напрямок дослідження Цифрова освіта як інституційний чинник інноваційного розвитку міста (Краус Н.М.)

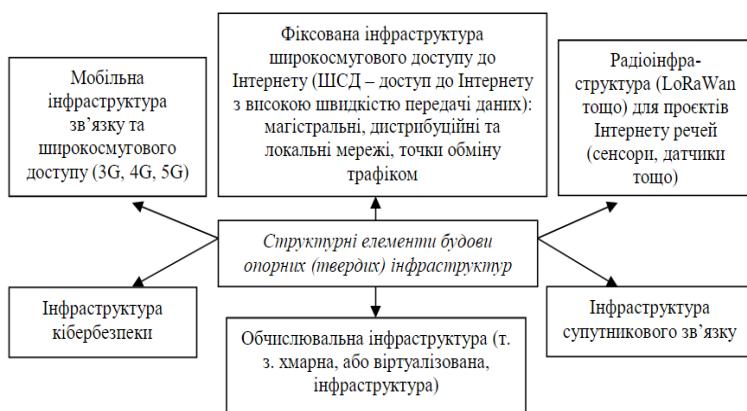

Рис. 1. Опорна (“тверда”) цифрова інфраструктура [13, с. 4]

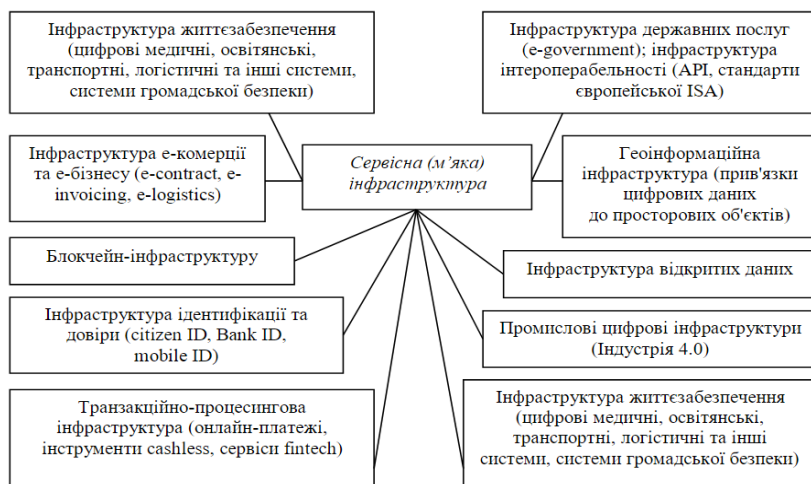

Рис. 2. Сервісна (“м'яка”) цифрова інфраструктура [13, с. 5]

- В рамках даного напрямку проведено дослідження цифрових векторів трансформації «інфраструктурного полотна» України та міста Києва.
- Інфраструктура завжди мала особливе значення для зменшення рівня бідності: доступ до мінімальних інфраструктурних послуг є одним з важливих критеріїв визначення добробуту населення. У світі існує велика частка населення, яке перебуває за межею бідності, не має доступу до чистої води та живе в антисанітарних умовах, з надзвичайно обмеженим рівнем мобільності та рівнем комунікацій. З цих причин цифрові технології Четвертої промислової революції та Інтернет стають основою суспільства і універсальним синонімом цифрової інфраструктури.
- Держава має важливе значення у створенні як “твердої”, так і “м'якої” інфраструктури. Широкопasmовий доступ із використанням фіксованих та мобільних технологій (4G, 5G) має стати пріоритетним напрямом розвитку твердої інфраструктури.
- Цифрова інфраструктура є одним з найважливіших чинників економічного зростання, що формує нову якість життя в країні. Для України розвиток цифрової інфраструктури набуває вагомого значення, оскільки надає перспективи для модернізації виробництва, трансформації економіки, поліпшення її виробничо-технологічної структури, а також подолання постковідного кризового соціально-економічного стану.

Напрямок дослідження

Цифрова освіта як інституційний чинник інноваційного розвитку міста (Ушенко Н.В., Євтушевська О.В.)

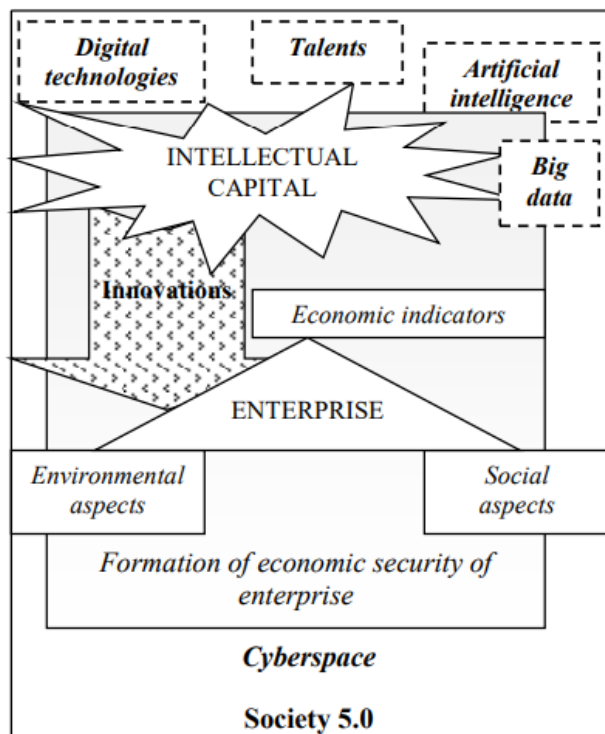

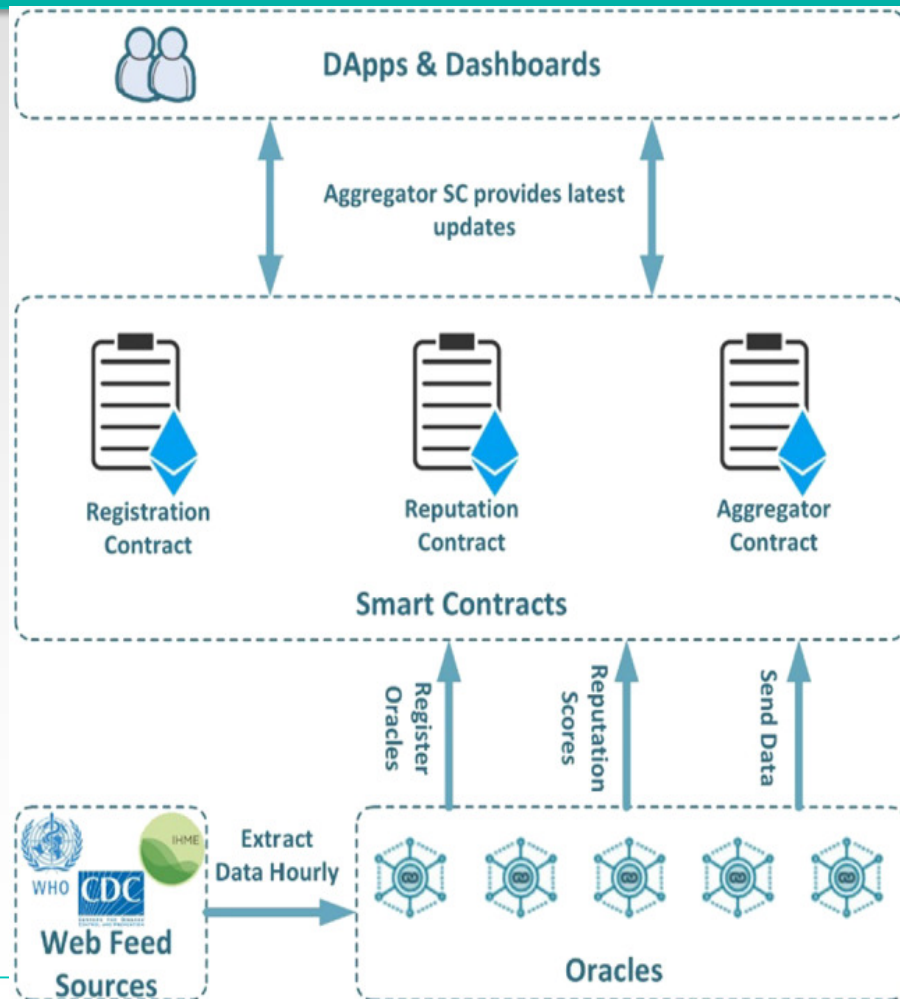
Рис. 1. Роль інтелектуального капіталу як чинника формування економічної безпеки у Суспільстві 5,0.

Формування суспільства 5.0 сприяє досягненню економічних показників враховуючи забезпечення безпеки працівників та інтересів зацікавлених сторін. Інтелектуальний капітал підприємства стає ключовим фактором забезпечення економічної безпеки підприємств. Це привертає виняткову увагу до накопичення компетенцій персоналу, які називаються «трьома ключовими групами компетенцій». Підприємствам варто приділяти більше уваги освіті, підвищення кваліфікації перепідготовці своїх працівників і менеджерів підвищувати, перш за все, їхню цифрову компетентність, а також особисті, соціальні, навчальні та підприємницькі компетенції.

Напрямок дослідження

Функціонування децентралізованих автономних організацій (DAO)

(Обушний С.М., Віровець Д.В.)

DAO – децентралізований корпоративний реєстр (створений з метою комерційного або технічного співробітництва, по типу корпорацій та організацій), які працюють повністю автономно і децентралізовано з використанням технології блокчейн, де всі або більшість управлінських рішень приймаються за допомогою розумних контрактів та цифрової логіки.

Виявлено проблеми, які пов'язані з застосуванням DAO у системах міста:

- відсутність правового регулювання
- контроль і оподаткування
- цифрова ідентифікація
- захист споживачів та інвесторів
- Інтеграція DAO

Результати реалізованого етапу наукового дослідження: на теоретичному рівні

- За результатами проведених наукових досліджень науково-педагогічних працівників кафедри проводиться щосеместрове оновлення робочих програм навчальних дисциплін.
- Продовжено проведення наукових досліджень в межах грантового проекту «Teaching Digital Entrepreneurship» (Краус Н.М.).
- Результати досліджень опубліковано у 16 статтях, які проіндексовано у НМБ Scopus та Web of Science, 21 статті, які проіндексовано в інших НМБ, 8 фахових статтях, 3 розділах колективних монографій.
- За результатами наукових досліджень підготовлено до друку та надруковано 1 навчально-методичний посібник.
- За результатами наукових досліджень підготовлено до друку колективну монографію «Розвиток економіки міста Києва в умовах глобалізаційних викликів».
- За результатами проведених наукових досліджень підготовлено до захисту 34 кваліфікаційних робіт бакалаврів.
- Підготовлено до Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт 3 студентські наукові роботи (наукові керівники: Житар М.О., Ушенко Н.В.) та 1 роботу на Міжнародний конкурс студентських наукових робіт (науковий керівник: Лойко В.В.). Студентська наукова робота студентів 2 курсу спеціальності Економіка Пашиніної Л. та Курочки О. нагороджена Дипломом 3 ступеня на Міжнародному конкурсі студентських наукових робіт.

Результати реалізованого етапу наукового дослідження на практичному рівні, які впроваджено в Університеті Грінченка

1. Результати наукового дослідження обговорювались на засіданні наукового гуртка «Фінансовий аналітик» (Васечко Л.І.).
 2. 16 травня 2022 року відбувся **IV Конкурс інноваційних бізнес-проектів “Фабрика бізнес-ідей та стартапів”** в рамках вивчення дисципліни “Підприємництво та бізнес” студентами спеціальностей Економіка (1 курс ЕКб-1-21-4.0д) та дисципліни “Менеджмент і маркетинг” спеціальності Менеджмент (2 курс Мб-1-20-4.0д) (Краус Н.М.).
 3. В рамках роботи *Центру провайдингу інновацій та цифрового підприємництва* (кафедра фінансів) та *Центру функціонального менеджменту* (кафедри управління) працівниками факультету реалізується *грантовий проєкт «Teaching Digital Entrepreneurship»*. В жовтні 2022 року було опубліковано четвертий інтелектуальні продукти проєкту (силабусами до 16 тем навчального курсу “Цифрове підприємництво”), розроблено презентаційні матеріали за темами навчального посібника з цифрового бізнесу.
- За результатами наукових досліджень проведено 8.11.2022 р. круглий стіл «Тенденції соціально-економічного розвитку міста Києва в умовах воєнного стану» за участю науково-педагогічних працівників кафедр, здобувачів освіти та співробітників КМДА.
 - Планується до проведення 1.12.2022 р. щорічна Всеукраїнська науково-практична конференція студентів, аспірантів та молодих вчених «Сучасна фінансова політика України: проблеми та перспективи».

Результати реалізованого етапу наукового дослідження на практичному рівні, які впроваджено в Університеті Грінченка

Результати наукових досліджень проваджені у практику роботи **Центрів компетентностей**, які створено на кафедрах фінансів та міжнародної економіки:

- 24.06.2022 р. у центрі Муніципальної економіки (керівник д.е.н. Лойко В.В.) проведена щорічна презентація студентських проєктів «Проєкт для міста».
- 18.10.2022 р. проведено практичне заняття у центрі Муніципальної економіки (керівник д.е.н. Лойко В.В., викладач Сундук А.М.), яке присвячено обговоренню питань розвитку екологічного урбанізму.
- 18.10.2022 р. проведено практичне заняття у центрі Муніципальної економіки (керівник д.е.н. Лойко В.В.), яке присвячено вивченню принципів циркулярної економіки, як сучасної економічної моделі світової економіки, у проявах цих принципів в містах Європи та України.
- 20.10.2022 р. в рамках роботи Центру провайдингу інновацій та цифрового підприємництва (керівник д.н.н. Краус Н.М.) проведено навчально-наукову зустріч зі студентами магістрами спеціальності 072 “Фінанси, банківська справа та страхування”.
- 24.10.2022 р. проведено практичне заняття у центрі «Економічна дидактика» (керівник к.е.н. Жукова Ю.М., викладач д.е.н. Лойко В.В.), яке присвячено з’ясуванню особливостей матеріально-технічного забезпечення промислових підприємств під час мирного та воєнного стану за рахунок оптимізації виробничої та транспортної логістики та використання інвестиційного потенціалу.

Результати реалізованого етапу наукового дослідження на практичному рівні, які впроваджено на міжнародному рівні

- Робота у міжнародному науковому проєкті «**Teaching Digital Entrepreneurship**». Action: Strategic Partnerships for higher education (KA203) 2020-2023. National Agency: PL01 Foundation for the Development of the Education System; Submission ID 1645776; Form ID: KA203-E3839A4A. Programie Erasmus+, 2020-1-PL01-KA203-081784 (д.е.н. Краус Н.М.). В рамках реалізації проєкту 4-5 липня 2022 року на базі Віденського економічного університету відбулась робоча зустріч учасників грантового проєкту «Teaching Digital Entrepreneurship». В робочій зустрічі від Київського університету імені Бориса Грінченка взяли участь Краус Н.М., д.е.н., професор кафедри фінансів та економіки, керівник Центру провайдингу інновацій та цифрового підприємництва ФІТУ та Краус К.М., к.е.н., доцент кафедри управління, керівник Центру функціонального менеджменту ФІТУ.
- Апробація результатів наукових досліджень на Міжнародних науково-практичних конференціях. Професор кафедри фінансів та економіки, факультету інформаційних технологій та управління Київського університету імені Бориса Грінченка Краус Н.М. представила свої власні наукові напрацювання в результаті реалізації проєкту «Teaching Digital Entrepreneurship» (Еразмус+ KA203 «Стратегічне партнерство») м. **Джалпайгурі (місто в індійському штаті Західна Бенгалія), Індія.**
- Результати наукових досліджень обговорені на відкритій лекції "Особливості співпраці у міжнародних наукових дослідженнях« з кандидатом економічних наук, доцентом Оленою Соболевою-Терещенко, учасницею Міждисциплінарної дослідницької групи Інтернету та суспільства, що базується в **Університеті Масарика, Брно, Чеська Республіка (5.11.2022р.)**.

Динаміка наукових публікацій за період червень 2018 р. - листопад 2022 рр.

Показник	Сумарно за період червень 2018 р.- грудень 2021 р.	За період січень 2022р. – листопад 2022 р.	Сумарно за період червень 2018 р.- листопад 2022 р.
Статті, які індексуються у НМБД Scopus, Web of Science	43	16	59
Статті, які індексуються в інших НМБД	130	21	151
Статті у фахових журналах України	101	8	109
Навчальні посібники	8	1	9
Розділи у колективних монографіях	19	-	19
Монографії одноосібні	2	-	2
Тези доповідей на конференціях	237	2	239
Свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір	35	-	35

Дякую за увагу